

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 11. De secundo medio, quo acquiritur suiipsius diffidentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 130

hac quod Christus tam liquidò hanc doctrinam tradiderit, eiusq; viua & perfectissima exempla reliquerit, suorumque fidelium cordibus impressa reliquerit, hoc inquam, tam potens & efficax testimonium est veræ fidei, vt omne miraculum externum excedat. Ac demum tam ingens hoc est Dei beneficium, vt, si alia, cæteroquin infinita & incomparabilia, non accepissemus, hoc vnum maximè nos permouere possit ad Deum toto pectore omniq; conatu amandum & colendum. Nam cum vera perfecta que virtus sit nobilissimū quoddam bonum, in quo huius vitæ felicitas consistit, mediumq; efficax ad vitam æternam, obtineri verò non queat sine humilitate, negari non potest, inter ineffabilia Dei beneficia, quo ardentissimè ad Deum redandum constringamur, huius doctrinæ notitiam numerandam esse.

CAPVT IX.

De altero medio, nempe, propria imbecillitatis experientia, quo homo ad sui diffidentiam peruenire potest.

G

Lth

ET si notitia hactenus tradita ne-
 cessaria sit ad acquirendam sui
 diffidentiam, nō tamen est su-
 ficiens: eo quod notitia intellectui, dissi-
 dentia verò insit voluntati. Humili-
 tas siquidem vera & germana nō solū
 postulat, vt homo credat nihil ex om-
 nibus rebus esse suum, nisi nihil, & pec-
 catum: omnia verò bona sua esse Dei,
 qui est actus intellectus pertinens ad
 fidem omnibus Christianis etiam su-
 perbis & impijs communem; sed ve-
 timo quoq; voluntatis affectu se regu-
 lare rationis & intelligentiæ re ipsa con-
 formet, hoc est, se ipse tanquam creatu-
 ram, cui nihil boni instr, despiciat,
 & si quid boni sit, id totum, eius-
 que gloriam omnem in auctorem eius
 Deum conferat: humilitas enim essen-
 tialiter sita est in voluntate, cuius est
 hoc exercitium. Clarius id intelligi po-
 test ex eius contrario, nempe confiden-
 tia sui, quæ est actus superbiæ. Ea enim
 non tam in eo consistit, vt homo om-
 nem vim & facultatem bene operan-
 di sibi & non Deo attribuat; hic enim
 manifestus esset error intellectus, quā
 quod ad boni operis executionem es-

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 198

opinione de sua industria & robore, neglecta diuini auxilij imploratione, prouolet, ac si omnē vim & efficacitatem benè agendi à seipso haberet.

Declarat hanc rem optimè doctissimus Ioannes Gerson, cum ait. *Sed dices: scio me iam nihil posse, nihil scire, nihil deinceps habere industria, nihil tamen tale, quale pollicaris, experior. Verum tamen precor attende, quomodo scire dixeris, uis dato ne audias illud improperium: Ex ore tuo te iudico serue nequā. Nam si vera & absq; ulla dubitatione ita esse iudices forte per intellectum & per rationem, ut serè omnes, cur affectio, cur operatio contradicunt? cur vel non conformiter afficeris & agis, aut cur sic afficeris, & sic agis, quasi possis tuis uiribus, tua industria, tuāque industria dignum aliquid operari? Lando iudicium tuum, quale dixisti, sed experimentalē gustationem coexigo. Venerabilis quoq; RICHARDVS de S. VICTORE de hoc argumento sic loquitur. *Voluntaria humilitas est cum ex rationis ductu homo uidet, quā in firmis sui & peccator, & quod in xpo Job, nō sic ei ausiliū in se, & huic rationi cōstitit uolūtas**

*Et hoc iudicium diligit, et de seipso esse
eligit, quia sic nosse esse sic expedire no-
uit. Hinc verò oritur, quod diximus,
ad obtinendam hanc sanctam nostri
diffidentiam, non satis esse habere no-
titiā speculatiuam, quod nullæ no-
bis suppetant vires ad benè agendum,
sed requiri præterea notitiā practicā
& experimentalem.*

CAETERVM quæret fortè aliquis, quod
discrimen sit inter vtramq; noticiam,
speculatiuam & experimentalem? De-
clarabo rem exemplo. Fingamus quæ-
piam beneficio luminis naturalis vel
fidei in eam noticiam peruenisse, ho-
mini non suppetere vires sufficientes
ad benè agendum, diuino opus habe-
re auxilio, eundemque decreuisse nul-
la impatientis animi in hominum con-
gressu signa dare velle, ne Deus offen-
datur, deinde propositi oblitum in ne-
gotij cuiusdam tractatione quendam
sibi repugnantem offendit, ira cōmo-
ueri, nec abstinere à contumelijs. Huic
certè, si Deus lumen suum non subtra-
hat, noua notitia accedet de hominis
impotentia in bono perficiendo, & de
auxilij diuini necessitate, ac proinde &
illud

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 134

illud implorabit. Hanc secundam notitiam, voco experimentalem & practi-
cam, quam contendo esse necessariam
ad consequendam veram in Deum fi-
duciam. Atq; hoc dogma tanta exag-
geratione inculcant S. Patres, teste Cas-
siano, vt agens de puritate animi com-
paranda, ita scribat. *Aiunt S. Patres, nō posse ad purum quempiam carnalibus
vitijs emundari, nisi vniuersum laborē suum atq; conatum ad tanta perfectio-
nis finem intellexerit non posse sufficere,
nec eam nisi miseratione Dei & adiuto-
rio comprehendere, non tam tradentis insti-
tutione quā affectu, atq; virtute &
experimentis proprijs eruditus agnos-
cat.* *Cassian. l. 12. c. 13. & coll. 14. c. 7.*

CAPVT XI.

Notitiam experimentalem capi ex pro-
pria imbecillitate.

HANC notitiam experimentalem
consequitur seruus dei, per quo-
tidianas mutationes de bono in
malum, & contra, quas in animo sen-
tit. Quisquis enim semel initium fecit
seruendi Deo, cum proposito in cultu
pietatis per omnem vitam perseueran-
di.